

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novum ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institudam ad eam olicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1896. március 3-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felölös szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytözségekben.

A türelem és színtelenség határa.*)

Előadta a Katolikus Egyesületek Országos Szövetségének közgyűlésén **DÜDEK JÁNOS** úr, ügytani tanár.

Tisztelt közgyűlés! Különös az én mostani feladatom: megvinni a türelem és a színtelenség határait a mi katolikus mozgalmárkban, tehát színtelenségről beszélni annak az illuzziós társaságnak, melyet éppen a katolikus ügyért, a társadalom keresztény átalakulásáért való buzgólkodás hozott ide. Mintegy szemrehányással illetni azokat, akik dicseretért érdekelnek! Tény ugyanis, hogy amely társaságban szíktészesnek mutatkozik egy-1 meztelen a tagokat arra, hogy utak! a türelmetek és a színtelenségek is van határa - ott már baj van, ott már bizonyosan megfigyelték az eszelekesi energia, ott Matyas kinyit lustán szaporodnak, akik miatt kárba vesztet az ügy.

Ha megis ezt a tételt jelölte meg beszédem tárgyául a t. rendezőség, hinni kell, hogy arra nem öröknek, hanem edes minnyajunknak az ország tízmillió katolikusának tényleg szüksége van; hinni kell, hogy ez tulajdonképp ébresztő szó akar lenni, melyet meghalljanak az egész országban s felbúrnak lelki színyadásukból, végre gondolkozzanak az n az állapotot, melyben ez a szép magyar katolikus egyház leledik. Van e élet bérme, van e hit, van e szeretet, van e összetartás, vannak e eszelekedetei! Alkotó erő e, vagy tespedő t meg, mely az ósök hagyatékát emeszi csupán?

* A nagyteretű és sok megismerendő igazságot tartalmazó cikkünket különösen *székesfehérvári* katolikus területeink ajánljuk kiváló nyelvére.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCAJA.

Nyugat felé.

(Folytatás.)

Nehogy pedig azt gondolja valaki, hogy ez szép mese: ha bővebb részletek iránt érdeklődik, hozzasa meg magának a „Chicago Sunday Tribune” 1904 augusztus 14-iki számát, ott bőven le van írva az egész. Nemesak nagyszerű vonatkiskiklásokban, hanem regényes vonatrablásban is lehet része, persze szervező része annak a ki az Egyesült Államok nyugati fele vasútvázára adja a fejét. Az a szerencsém azonban megvolt, hogy az előbbiek három héttel, emelhez meg nyolc nappal jöttem későn; hanem az ilyenekről senki sem bánja, ha lekesik.

Valóságos tény, hogy a nyugati államokban egészen a legutóbbi időkig jóvedelmező iparag volt a vonatrablás. A leghűresebb bandafészekek egyike Texas és Arizonában volt, a második a colorádói hegyek között, a harmadik pedig, a legveszedelmesebb valamennyi közül, Wyoming államban. Itt a nehezen hozzáférhető Teton-hegység között sok éven át tanyázott egy gyanús kőszálló népség: marhatolvajok, utonálló és az igazságszolgáltatás menekültjei. Ide nem ért el a sberit keze ez e a környék az ő sziklás hegyeivel zeg-zug ösvényeivel és ismeretlen barlangjaival lerakodo helye volt a Nyugat szímetének; innen indultak ki a desperádók a nagykaliberű vonatrablásokra. 1899. június 2-án Wilcox mellett, Wyomingban feltűtcat fegyeres ember fölirtóztatta a Union Pacificnak egy vonatát, lecsatolták a podgy-szecsőt, elvitték a vonalon egy mérföldnyire, ott

E tekintetben pedig valóban a legnagyobb optimista se mondhatja, hogy csakugyan ne volna szükségünk ébresztő szóra. Madóra, mely elmelkedésre bizon mindenkit. A közönséges minden-napi tapasztalat ugyanis arra tanít, hogy *Katolikus lesterünk nagy része egészen mitőlétlen ügy-jelentkez az életben, mintha földjár-bizondosá-gának a tudatát is elvesztette volna; se szavaiban se eszelekedésben nem nyilatkozik meg a katolikus meggyőzés és legkisebb érdeklődés is egyháza ügyéért. In a színtelen állapot! Pédig az egész világ másképp fog megközelítetnek, ezért a következő példát ad számunk előtt a jellekerek törtérel. Lájtjuk, hogy a más vallású ember hátra, nyílt, korlátlan módon egyháza ügyével van szor, a türelmetlenség és a színtelenség szinte a másik szélső határán mozog. Nem kutatózik ott akkor az intelligencia az egész n hirtől, hanem egyképpen kap sorompóba mindunkit. Se a társaságban, se a körkört nem roslit bevallani, hogy ő profekláns, vagy írá-ditá, ellenkezőleg megbotolít, hogy mindenké tisztelet állásponjtát. Ellenben a katolikus embe-rek legelőbbben el a barátságot és színtelenséget ritkán lájtjuk, egyik-másik majdnem fecsánálól kére képs csak beállani, hogy katolikus volna vagy ni.*

Igy érez és így viselkedik sokszor azoknak a dicső magyar katolikus oszeknek az ivadéka, akik ezt a hazát alapították és fenntartották, akiknek köszönhetjük kulturális intézményeinket s mindent, ami e hazába jó es remes. *Átünk tehát törtérel multjánál, társadalmi érdemeink s hozat holtán; vallása tam igazságnál fogva is a legemlékezetesnek kellene lennie, az sokszor szegényes, meghunyászkodó, gyáva Egyházat*

és a kereszténység társadalmi érdekeit csupán papi ügynek nézi.

Valóban önzet és bátorság kellene nekünk, nem pedig a meghunyászkodó és színvallásra keptelen türelem. *A meggyőzés erője kell nekünk, mely megmutatja mindenkinek, hogy kik és mik vagyunk, nem pedig az orvok, pobolnak és minden erősenyt ügyfogságok szolgálmi kész színtelenség.*

Amilyen pedig valakinek a lelkiüete, a belső világa, olyanok rendelkez a eszelekedetei is. Ha gyümölcséről ismerni meg a fát, no akkor a mi katolikus alkotásaink, a mi osszetartásunk csakugyan jellemző szerte a hazában. *Kérdte a leg-kisebb falun, régen a nagyobb egyesületeken, fel a fővároshoz testületig, hol nyilatkozik meg a többség éte, a katolikusok meggyőződése a köz-térén? Hol van annak a nyoma, a mi nyomunk, hogy elveink, akaratunk ellen nem történhetik semmi? En ezeket a nyomokat nem igen látom, de igen is látom mindenütt az érvényesülés után törekvő kisebbségek nyomait.*

A szemes kisebbség egy századot át meg-tévesztő szólamokkal addig hirdette a katolikusok nagy sokaságának a türelmet, míg ezek végre elhitték neki; ő azonban aközben a legnagyobb türelmetlenséggel előnyomult, minden teret el-foglalt a katolikusok el s akkor, midőn ezt elérte, cirógatva mondta és mondja: látjátok, katolikusok, ti csakugyan féltékenységűek voltátok, mert így szép a türelme erénye, ha nem akadékoskodtok. Szép neki, mert mi akközben lassan másodrendű polgárok lettünk.

Semmi sem tanulságosabb e tekintetben a közelmúlt napok eseményeiné. Azért hivatkozom erre, mert még éljenek a szeméink előtt áll s

donatitall fölvetettek az ajtaját és karoltak azt. *A legközlekedő város sberitje összeszedett egy csoport elszant emiert - ilyesmre az amerikai mindig kapható! - es utának ment a zsványoknak. Vad verseny indult meg üldözök és üldözöttek között. Egy megáradt folyó került az utjukba, azt átusztattak mind a ketten, elől a menekülök, az üldözök utánuk. Végre elértek őket egy sziklás, bozotos helyen, de a kölesonos lövöldözésben a rablók leötöttek a sberitét és a sötétségben végre is sikerült megszökniük. Kosz-szabbul jártak tavaly júniusban Coloradóban, a mikor szintén egy vonatot állított meg, de ezúttal nem zsákmányolhattak és a reá következő hajszában leötöttek a vezérüket.*

Most már egészen a véget járja ez a mesterség. A legnagyobb Pacific vonal, az Union Pacific Line egy segített a bajon, hogy most minden vonatán utaztat egy vagy több fegyveres embert, a míg a veszedelmes helyeken át nem ér a vonat. Azonkívül egy nyolc emberből álló mozgócsapatot szervezett a társaság, a mely csapatnak a főhadiszállása Cheyenneban van, egy állandóan fűtöt mozony és egy kocsit áll it a csapat rendelkezésére. Mihelyt a tavoró meghozza a hírt, hogy valahol a vonalon vonatrablás törtent, Tom Keller, a vezető összeszedi az embe-reit, beszálhtják a lovakat és harminc perc múlva az egész csapat utban van a rablás színhelye fele. A vonatnak ha utban van, minden más vonatot megelőz; a leggyorsabb expressz is mellevágányra toltjak, míg az övek átrobog. Így aztán hat óra alatt ott vannak a vonal legtavolabbi pontján is és nyomakon követve, rögtön üldöz-be vehetik a rablót. A legvakmerőbb banda is meg fogja gondolni, hogy rászánja-e magát a rablásra, ha tudja, hogy hat óra múlva egy olyan

lovases ipat van nyomában, melynek egyetlen egy emiere sem hibázta el a celt ötszáz lépésnyi tá-volból. Hihetőleg a többi érdekelt vasúttársaságok is hamarosan követik a példát és akkor végte-gesen kúpusztul a Nyugat betyáromantikájának egyik legutolsó és legvakmerőbb formája, a vonatrablás.

Tehát ez a „vad Nyugat” volt az, a melybe Chicagón túl átleptem. Tavaly ilyenkor le dél tele, St. Louis nak, az iden föl eszaknak, St. Paul fele, Illinois, Wisconsin és Minnesota államokon keresztül vitt az ut egy ajjelen át oda. St. Paul fővárosa Minnesota államnak és testvérvárosa Minneapolisnak, a mely arról híres, hogy ez a legelső malomváros a világon; utána Budapest következik. Ahosszot jöttem ide tartani a katolikus magyarok közé: szegyenek, tíz esztendőre nem láttak magyar papot. Mikor megtudták, hogy három napig magyar predikáció lesz a városuk-ban, mozgásba jött az egész telep: kúna vártak az állomáson es egy hozták be a német parochi-ára, a melyhez máskülfönbén tartoznak. A német pap is igen megörült, hogy a magyar hívei egy-szer végre a saját nyelvükön jutnak az Isten igejéhez, mert ő bizony nem tud velük boldo-gulni. Nagy kinnal ugyan összeállította magának magyarul a legszükségesebb kérdéseket, sőt még egy rövidke intelmet is, hanem mikor a legelső sort elolvastam: „Regeli ima csagud elbigasti?” ugyancsak haragpon kellett az ajkamat, hogy el-ne nevessem magam. A jó Father Ogulin háza lett az enyém is erre a három napra: iparkodtam folhasználni az alkalmat, hogy egy kis magyar tudományt szedjen magára, kijavítottam a főnti cífra magyarságu mondatát és a mikor az idom engedte, magyar grammatikát magyaráztam neki. (Azóta küldtem is neki egy jó magyar nyelvtan

Mai lapunk 4 oldal.

00000291

magában véve is érdekes társadalmi jelenség. Képviselőválasztások voltak, de szerelmén azt a kerületet látni, ahol a más vallásnak vannak többségben, hogy ott nem a saját vallásukból, vagy legalább is nem az ő sajátjé szerint való ember választanék meg? Az pedig egyszerűen képzelhetetlen, hogy olyan vidéken a kisebbségben levő katolikusok akarata érvényesüljön, hogy a más vallásuk ennek deferálnak. *Jut-e azonban nekünk, sokaknak csak eszükbe is, csak gondolni is arra, hogy mi a választásoknál is katolikusok vagyunk? Jut-e eszünkbe esetről-esetre érvényesíteni ezt a szempontot, mint a más vallásuknál tapasztaljuk? Dehogy jut s ha jut, ami ugyan ritkán esik meg, akkor is rendszeren összevesszünk s mi segítjük a győzelemhez. Mert mi türelmesek, akarom mondani élethetetlenek vagyunk. Azért a világ is megcsokla már, hogy ott a túlsó táborban az összetartás és a vallási szempont érvényesítése egészen természetesen dolog; természetes pl. hogy a Lipótvárost mindenkor izraelita képviselő, nálunk, köztünk azonban ilyenről nem természetesen, mert mi türelmesek vagyunk.*

S így vagyunk mi minden téren, nagyobbban és kisebbben, lassan kiszajátják mindentek: földünket a lábunk alól, iskolánkat, intézményeinket, mert mi türelmes többség vagyunk.

Vegyük különösen szemügyre a katolikus közéletünknek azt a terét, mely a hallgatóságot most legközvetlenebbül érdekli: körünket, egyleteinket. Sok van már belőlük, az igaz, mert mer' mindenütt akad egy-két buzgó ember. De igazán virágosnak-e ezek a körök és egyletek? Csaknyán halhatós lényezői-e a katolikus egyház-élettel kapcsolatos ápolásának s az önségely előmozdításának?

Oh egy-két fecske nem csinál nyarat; az az egy-két ember is előbb utóbb belefárad, mert hol a többi, aki támogatni? Nem akad-e éppen a katolikus intelligencia egyik-másik tagjában akadályra, aki az ügyet nem hogy támogatná, de sőt ellenére dolgozik? Ezer kifogást talál, de azt nem veszi észre, hogy a protestánsoknak, izraelitáknak, mint ilyeneknek, mindennek van egyletek, mellyel szemben senkinek sem jut eszébe hangszólalni, hogy az társadalmi megosztásra vezet.

Ilyen cselekvésmóddal jutottunk el oda, hogy azt mondják, a protestánsok, izraeliták ellenére politikát csinálni nem lehet: de azt még senki sem hallotta, hogy a katolikusok ellenére sem lehet csinálni politikát. Tényleg itt mindenki, csak a tíz millió katolikus nem. Hát ez a természetes állapot, akkor nem tudom mi a természetellenes!

és szótárt.) Az érsek, a kítől a szükséges föltalmozást (jurisdiction) kellett kapnom, még nem volt otthon, estére jött meg egy hivatalos utjából. A német pap összekötött vele a telefonon. A drót egyik végén én álltam, a másikon a híres st. pauli érsek, John Ireland, a ki már tudott jöttömről és megtörtént a jurisdiction kérdés és adas — amerikaiasan:

— Good evening, Archbishop! I am the Hungarian priest; I beg the jurisdiction for three days, can I get her? (Jó estét, érsek! Én vagyok a magyar pap; kérem a jurisdictiont három napra, megkaphatom?)

— Of course! (Természetesen!)

— Thank You. Good night! (Köszönöm. Jó éjszaka!)

És megvolt az egész procedura, minden papiros és mindenféle hosszú címzések nélkül. Tessék csak ezt megpróbálni az Ocean innenső oldalán!

A három következő nap a lelkeké volt. Szegény, hazájuktól messze elszakadt magyaroké, a kiket az élet terhe, megélhetési gondok, — árvíz nagy adó, zsidó uzsora kergetett Amerikába, annak is ide a közepébe, messze és nagy tavakon túl. Olyan mélyregeesen megható volt látni azt a kis csoportot, a mely elkezdett gyülekezni a templomajtó előtt már egy órával a beharangozás előtt, úgy várták szegények azt a percet, a mi nagy ünnepnek készült az életükben, a mikor hosszú évek múlva és sokan talán utójára, magyar szót hallhattak a szöszékről!

(Folyt. köv.)

Kell-e ezek után még tovább illusztrálnom, hol a türelem és a színtelenség határa? Nem kell, minek is? Nézzünk csak magunkra s magunkon láthatjuk annak a kárhazatos voltát; de láthatjuk egyúttal azt az állapotot is, amelybe ily módon jutni lehet.

Midőn pedig ezeket hangsúlyozom s óva intek az emberhez nem illő minden színtelenség ellen, nem a türelmetlenséget hirdetem, mely embergyűlöltre vezet; nem azt a bator színtelenséget kivanom, mely minden mást hátra szorit; de hirdetem a tant, hogy mi katolikusok is akarjunk élni, mi is akarjunk lenni, mi is akarjunk ügyeinket fölviragztatni, mi is akarjunk valamit jelenteni az országban.

Mennyi erő, mennyi energia rejlik csak egy emberben is, mennyit művelhet egymagában is, ha akar. De mi ad erőt a karnak? Az akarat. S mi ad erőt az akaratnak? A meggyőződés, az egyszerűzet. A lángoló egyszerűzet és a vallásos meggyőződés.

Tehat a gyáva telenség helyébe a saját ügyeinkért való buzgólkodás, a színtelenség, a farultság helyébe színtelenség, üde katolikus szín kell nekünk papoknak és világunknak egyaránt s akkor mi is fogunk jelenteni valamit, a többi között akkor megmenthetjük majd a társadalmat keresztény szellemet s megmenthetjük népünket.

Mutassak-e vajjon példát, elő példát arra, hogy micsoda buzgóság és színtelenség kell nekünk? Akkor ramutatók a sokakat tanadóit, de azt is hozza tehetem, a barátait és ellenfeleit egyaránt nagyabcsúlt Zachy Nandor grótra. Katolikus ő meggyőződésében, minden feltételekben, minden cselekedetében. Elvűt es következetes, mióta csak a közelet pályáját tapossa. A balszerencsében es a jó napokban, a budai börtönben es aranygyapjúval díszítve. Minden gondolata katolikus ügy előbbrevitele, minden lépése annak érdekében történik. Folyton tevékenykedik, jár, ker, eszedez es aldoz. Egymagában többet teit már a katolikus ügyekért, mint egy egész nemzetek. meg es még sem tarint bele, sokat csalódott s még sem teit le eszményeirel.

Itt az intő példa, nézzétek es kövessétek es akik alig tették meg valamit s már is pihennek, szegyenüljenek meg a ő látasan. Ha mindenki szive minden dobbanásával úgy szeretné egyházat es ügyeit, mint ő s ha mindenki annyit dolgoznék érte: akkor másképp állnánk ma, akkor ma is virágzó kert volna a szép Pannónia.

Tisztelt közgyűlés!

Katolikus mozgalmainkban, a társadalom keresztény visszaállításáért folyó munkákban, magában az annyira szükséges egyleti életben nincs meg elég katolikus erő, nincs is még meg a kellő eredmény. Miért? Azért, mert még sok közöttünk a színtelen, öntudatára nem ébredt katolikus ember; sok a se meleg, se hideg jellem, aminőt Krisztus a kijelentés szerint nem szeret. Tegyük róla, lelkünk rajta! Merítsünk új erőt es buzdulást a jelen összejövetelel, vigyünk szét új energiákat szerte az országba; legyünk apostolai a szent ügynek, hisz mi többen vagyunk itt 12-nél s Krisztus tizenkét apostollal hódította meg, nem is egy országot, de az egész világot.

Ebbszorgessük az alvókat, tartunk ki, valljunk színt s hirdessük a nagy ígét: úgy áldjon meg minket az Isten, amint ügyéért buzgólkodunk!

UJDONSÁGOK.

— Személyi hir. Dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök szombaton Budapestről látogatába Sopronmegyébe utazott. Vasárnap d. e. Mária Remetén fényes segédlettel, a melyen Tárady Árpád miniszteri osztálytanácsos es dr. Kiss János pápai praelatus, egyetemi tanár is segédkezett neki. Ünnepi szent misét mondott, majd pedig az ő ragyogó ékesszólásával szent beszédet intézett a gyönyörű templomot zsufolóság megtöltött közönséghez. Délben a püspök tisztelőre lakoma volt, a melyen a körülbélül harmincan vettek részt. Délután a megyéspüspök Budapestre utazott s a

Szent István templomban végezte a Mária kongregáció új tagjainak ünnepélyes fölvetelét.

— Lakoma a főispán tisztelőre. Az a szívvelyes viszony, a mely megyénk új főispánja, Széchenyi Viktor gróf es törvényhatóságaink között ugyszólván az első benyomások alkalmával keletkezett, impozáns es kedves folytatását találta szombaton este a Szent István Teremben rendezett lakomán. A zöld asztal után a fehér asztalnál. A komoly, nagy tervek fejtegetései után a barátságos beszélgetés es pohársérgés között való kedves közeledés. Es ezme a városi törvényhatóság ellenzékí férfinak, dr. Saára Gyulának es dr. Holly Gézának agyából pattant ki s hogy mily népszerű volt, bizonyítja az az impozáns szám, a mely a barátságos lakomán megjelent. A főispánt előzetes megállapodás szeint a Szent István Terem lépcsőházában Havranék József polgármesterrel élen egy bizottság fogadta s riadó éljenzés üdvözölte a terembe való belépése alkalmával. A kis terem főhelyén foglalt helyet a főispán, mellette jobbról Havranék polgármester, id. Almásy Ferenc, balról Turján József pénzügyigazgató es dr. Fanta Adolf, majd pedig a törvényhatóság bizottság tagjai es a városi tisztviselők foglaltak helyet. Az első fogás után Havranék József polgármester lelkes szavakban üdvözölte a főispánt. Szavaira Széchenyi Viktor gróf főispán a következő beszéddel válaszolt:

Fogadjak tisztelt uraim öszinte halámat előtt rendkívül megüsztelő ünnepeltetésért, melyben csekély személyemet reszesíteni szívesek.

A haladás zászlaját kívánom önök előtt lobogtatni. Igen ám, uraim, de már a hadapród iskolában stihanc koromban belem ottlakt a szolgálati szabályzat ama örökigazsága tőtelét, hogy: „A közszellem az összetartás érzetében gyökeredzik es azon tény felismerésében, hogy a személyes érdeket a köz javának alaja kell rendelni.” „Egyesek, habár önlélekző törekvések nem biztosítanak döntő eredményt, csak valamennyiünk összhangzó es rendszeres működésében rejlik az erő!” Ezen már zsenge iljuságomban lelkenbe átszűrődött meggyőződésben, szomorúan tapasztaltam azt, hogy úgy mint hazánkban általában, úgy e város szűkebb körében is ez expansív erőköt szolgáltató összetartó közszellem nincsen meg azon mértékben, mint a hogy annak nagy alkotásokra, „döntő eredmény” elérésére meg kellene kellene.

Ma társadalmilag szét vagyunk tagolva, s mint az oldott kéve szertehányásnak kitéve. Ezen széttagolt társadalom összerakoztatása az első cél, mely lellem előtt lebeg, de oly cél, mely magában véve nem végel, de alap es pedig föltétlenül megkivántató alap — a további eredményes közmunkálkodásra!

Széchenyi Istvánban olvastam: „A jó építőmester nem engedí, hogy mindenik ember külön egy-egy nehéz kő mellé álljon es annak emelgetésébe hiába fárassza erejét, — hanem mindnyájokat összesen egy-egy nagyobb kő magasabb emelésére egyesíti, az erő így megfelel a súlynak, senki meg nem szakad es az épület fölemelkedik.”

Pedig egy oly társadalmi gócpont megteremtésére, mely egy viruló közszellem magját van hivatva képezni, a jelen politikai helyzet, midőn valamennyiönket áthatja a nemzeti közös testvériségesség géntusza, oly előnyös, hogy ily előnyös alkalom visszatértét egyhamar nem várhatjuk.

Tudom, hogy eszmém megvalósításának nagy akadályai vannak, de azok nem elháríthatlanok, csak egyesüljünk az erős es szilárd akarásban.

Hadd idézem újból a legnagyobb magyart: „A magyar, hazafiai egységgel csudákat művelhet. Pedig ezen csudákat művelő erő önnönmagukban van meg, de azért látszik sokak előtt oly csekélynek, mert annyi számtalan részecskére van elkarabolva.”

Am uraim, a szétdaraboltság egyértelmű a gyengeséggel, a gyengeség pedig nem vonz, de elhaszít. Vonzani csak az erő vonz, de az erőt az összetartás adja!

Uraim, hazafias meggyőződésöm egész melegével kérem önöket, hogy ezen eszmé

felkarolni szíveskedjenek és ha idővel ez eszme megvalósítása körül konkrét tervek merülnek fel, vegyék azokat hathatós és jóindulatu pártfogásukba.

Poharamat a város egységes társadalma, mint minden további haladás alapjára írtém!

A lelkes eljenzés után Nagy Ignác mondott egy tartalmas dikciót, a melyen a főispánnak a nép iránt való áldozatkész lelkét ismertette hallgatóival. Keresztus Ignác h. polgármester a tisztviselői kar nevében mondott felköszöntőt, dr. Kúthy József a természet szépségei iránt lelkesülő, magának bájosa otthon teremtő főispán személyéből kiindulva, a közönség lelkes eljenzése és tapsa között a főispán családjára emelte poharát.

Utána a főispán szólalt fel újra, még pedig rögtönzött beszéddel. Igazi huszarus bravúrral vágta ki ropogós dikcióját. Szavai tele voltak tüzzel és nemesség szövedékkel. Eddigi életére tekintett vissza, a mikor mint katona állott csapatának élén. Tűzbe-vészbe szívesen mentek utána, mert magához tudta őket bilincselni. Most nem egy szál acélpengével, hanem egy város és megye jóléteért lohogó szívenvédellyel viszi a zászlót előre. Ha a nemzeti küzdelem vért és életet kívánt volna tőle, szívesen harcolt volna akkor is az elsősk közt, így pedig szívesen küzd eszméi és kötelességei érdekében. Szavait többször radó eljenzés és taps szakította félbe s a hallgatóság valóban gyönyörködött a lelkesedés nemesség tüzétől eragadlatott főispán egyéniségében.

Dr. Saára Gyula a közel multra visszatérvé, azt az aggodalmat változta, a mely a tövényhatósági bizottság tagjaira harult, a mikor egy erőszakos kormány erólen esetleges kreatorájának installációja szemben a hazafias ellenállás végleteire kellett gondolnunk. Szívüöl örönd, hogy olyan főispánunk van, a kinek egymsége iránt a város minden polgára politikai vélemedeknek fenartásával a legteljesebb és legodaadobb tisztelettel viseltük. Végül Tóth Aladar a politikai vélemények tisztelőjét élente az új főispánban. A lakoma végen a főispán egyenként bemutatatta magának a megjelenteket s mindenkihez volt néhány barátságos szava.

A mi magát a lakomát illeti, örömmel és jókedéllyel hajtuk meg magunkat a derék Cserevny bácsi előtt, a ki megmutatta, hogy hogyan lehet igazi józú, magyaros nagy vacsorát potoin pénzért előállítani. Nem szoktunk a menü inyesiklandó részleteire kiterjeszkedni, de emél a lakománál az egész általánosság óhajának teszünk eleget, a mikor szóvá tettük. Az első fogás hal volt, 4-5 kilos pontyok racosan elkészítve, még pedig az eredeti edényekben, a maguk legizletesebb és legmegkapóbb formájában felszolgálva. Itt a balatoni vendégülis mutatta bravurját. Második fogás rántottasirke, a harmadik sonkás kocka és turós rétes volt, végül különféle sajtok. Csuszatonak pedig jó baji rizling, a melyet Cserevny bácsi Pásztor Sándor pincéjéből szerzett be. (Aludozt pedig teritékenkint 3 koronáért.) Öszvény gratulálunk hozzá s szívesen kívánjuk, hogy bár ekkora terjedelmű, így felszolgált s így izes lakomát fehérvári vendégülis is tudna rendezni. A vendégek jó ideig szórakoztak barátságos beszélgetés és poharazás közt s szíves emlékekkel tavoztak a kedélyes estéről.

A lakomán jelen voltak:

Id. Almássy Ferenc, id. Almássy János, Almássy József, Ambach Géza, Ambach József, Antal Ferenc, id. Antal József, Balogh József, Bazala Béla, Bergei György, Békési István, dr. Bierbauer Viktor, Bilkei Ferenc, Bognár József, dr. Borchert Jenő, Boross Sándor, dr. Czapáry László, Czollner Vince, dr. Csöppentzky Mihály, Deutsch Aladar, Diebala György, Dörner József, dr. Fanta Adolf, Fekete József, Fister István, Fister János, Fittler Béla, Flaskár József, Gebhard Bódog, Havranek József, Herendi Vilmos, Héjli Imre, Héjli József, dr. Holly Géza, Horváth Sándor, dr. Huszár Adolf, Hübner Károly, Juth István, Kaltenecker Márton, dr. Kaltenecker Viktor, Karl István, dr. Kecán Lívius, dr. Kerekes Lajos, Keresztes Ignác, Keresztes Zsigmond, dr. Knitthel Ferenc, Knitthel János, Knitthel Károly, Kohn Adolf, Kollman Ferenc, Kováts Alajos, Kováts Elek, Kováts Károly, dr. Kövesly István, Krisztof Károly, Kunzt János, dr.

Kúthy József, Langraf Lajos, Laufenaer Ferenc, dr. Lauschmann Gyula, ifj. Lits Ferenc, Lindermann Antal, Lörincze Elek, dr. Löwy Károly, ifj. Lukáts Lajos, Matthes Mihály, Moenich Károly, Mohay Lajos, dr. Molnár József, Nagy Ignác, Németh János, Németh Lajos, dr. Pataki Armin, Pauer István, Paulusz István, Pailly Károly, Pápay Sándor, dr. Perl Miksa, Penzes Imre, Pick József, Piskó László, Pollák Armin, Reé István, Rechnitzer Soma, Richter József, Röhhich Ferenc, dr. Saára Gyula, Say Ferenc, Schlammadinger Alajos, dr. Steiner Jákó, Stuller József, dr. Szabady József, Szabó B. Andras, Szakolczay Lajos, Szalay József, Szüts Lajos, Tóth Aladar, Tóth Artur, Tóth István, ifj. Tóth Gyula, Toke János, Trummer Sándor, Buran József, Vajda Géza, Vajner György, Veihinger Sándor, dr. Vermes Mihály, Vida István, Vimeczay Imre, Winkler Vilmos, Wolkenstein Herman, Wunsch Antal és Zsigray Sándor.

— **Pályázók.** Az Almássy András halálával megürült szamfejtői állásra, melynek pályázati határideje e hó 20-án telt le, a következők azok be pályázati kérvényeiket: Wunsch Antal tb. számléjto, Nemet Lajos számgyakornok, Fister Lajos joghallgató, Takats Béla joghallgató (közvetlen a főispánhoz.)

— **A nyomdászok társasvacsorája.** A hála és szeretet adóját rottak le a helybeli nyomdász segedekek szombaton este Csücs István hituanar iránt, a ki a nyomdászok gyorsító-tanfolyamát teljesen díjtalanul, tisztán emberbaráti szeretetből vezette és oktatta. A tanfolyam hallgatói szombaton este társasvacsorát rendeztek a Latzkovits-le vendéglő külön termében volt tanárunk tiszteletére, akit egy küldöttség hívott meg volt tanítványai körébe. Lelkes óvatoban részvétel Csücs István, amikor volt tanítványai köze lepett. Rudas Sándor gemester, a nyomdászok szak-egyesületének elnöke, szép beszéd keretében, amelyben köszönetet mond az összéség nevében Csücs Istvánnak önzetlen működéséért, egy emléklapot nyújtott át az ünnepeltnek a tanfolyam sikeres befejezésének emlékére. Az emléklap szövege a következő volt:

Emléklap.

A székesfehérvári könyvnyomdászok szakegyesülete 1906. május 16-án befejezett gyorsírási tanfolyamuk befejezésének emlékére ajánljak

Fülszöveget

CSÜCS ISTVÁN URUNK.

ki a munkások nán meg rekonstruálta s ügyszere-telét is látta a bennünket a gyorsírási tanfolyamára díjtalanul tanított, nem kárleveleket és fáradságot s mányunkban tanított ki felességgel és szeretettel-telossággal munkájunk szeretéet és nagyrabecsületes-kíváta s bennünket hálás felekezettgyere-tett.

Székesfehérvár, 1906. május hó 19-én.

(Aláírások.)

Csücs István meghatottan mondott köszönetet a nem várt óvatóért és ígértet tett a jövőre, hogy úgy mint eddig, szívesen áll a munkások rendelkezésére, ha azok olyan dologban, amely kulturális előrehaladásukat célozza, hozzájárulnak. Szóllóssy Ferenc lapszerkesztő Csücs Istvánra, mint a kultúra önzetlen munkására és a nyomdászokra, mint a sajtó technikai munkásaira mondott felköszöntőt. A vacsora alatt Takats Károly gyönyörű szavakat, Novák József és Strébl András pedig több sikerült énekszámot adtak elő. Különösen Novák József két hangon előadott duettja kellett általános tetszést. A társaság a legkedélyesebb hangulatban csak a késő éjjeli órákban oszlott el.

— **Halálozás.** Varosszerte mély megdöbbenést keltett a törvényszéki bírói kar egyik leg-szimpatikusabb tagjának, Madarassy István bíró-nak hirtelen halála, a mely tegnap reggelre váratlanul bekövetkezett. Madarassy István régebb idő óta szenvedett asztmátikus fájalmával s néhány nap óta ágyban fekvő beteg volt. Baját azonban nem ő, sem családja nem tartották végzetesnek. Tegnap reggel hirtelenül rosszul lett s csak pár szót tudott szólni megriadt családjá tagjainak, midőn erőtelően visszahanyatlott és kilehelte lelkét. A szomorú esetről családja a következő gyászjelentést adta ki:

Mezőmadarasi Madarassy Istvánné szül. Nyers Erzsébet gyermekeivel Bözsi István és Páll, Madarassy Pál, Madarassy Irma férj. Magyar Kossa Ferencné férjével és fiával Pistával, Sziklay Gizella, Sziklay Ferenc nejevel Juhász Máriával, Sziklay Ilona férj. Hajós Jánosné férjével és gyermekeivel, Madarassy Vilma férj. Hammersberg Arpadné, férjével, Madarassy Ilona, Hajós Magdolna, dr. Hutyra Ferencné férjével, öz. Madarassy Dezsőné szül. Végli Vilma, maguk valamint az összes rokonság nevében fájdalontól megtört szívvel jelentik, hogy hön szeretett kedves férje, jó atyjuk, testvérük, nagybátyjuk, sógora és rokonuk mezőmadarasi Madarassy István kir. táblabíró folyó hó 20-án reggel 3 órakor, életének 60-ik évében váratlanul elhunyt. A drága halott hült teteme f. évi május 21-én d. u. 3 órakor fog a gyászházból (Széchenyi utca 9. sz. a.) az ev. ref. egyház szertartásai szerint a helybeli ev. ref. temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

— **Iskolaszéki tagság.** Dr. Schlammadinger Jenő megyei főügyész megválasztván, lemondott a városnál viselt törvényhatósági bizottsági tagságáról s egyszersmind mindazon tisztségekről, melyeket a bizottsági tagság révén viselt. Az iskolaszéki tagságra — a mint értesülünk — a közgyűlés tagjai dr. Lauschmann Gyula t. főorvost, a tanügy lelkes barátját kívánják jelölni. Mi dr. Lauschmann megválasztását a tanügy érdekében fölötté chonyosnak látjuk, mert nagy tudása, szakismeretei, önzetlen lelkessége, minden jó és nemesség ügy iránt való érdeklődése, valamint munkabírása öt hováhamar az iskolaszék egyik legértékesebb tagjává fogják avatni.

— **Hangverseny.** Egy kitűnő baritonistára Diwinsky Sándorra hívjuk fel olvasóink figyelmét, a ki szombaton a főgimnázium dísztermében fog nagyszabásu hangversenyt rendezni. Eddig hazánk több nagyobb városában énekel s mindenütt a legnagyobb díszlet hangján emlékeztek meg róla. Másora a következők:

1. Előjáték „Alar” c. operából, Zichy Géza gróftól. Előadja a m. kir. honvédekzenekar. 2. a) Tegegeren. (b) Erlkönig. Schubert. Enéki Diwinsky Sándor. 3. a) Anitra tünca. b) Aegis hálála a „Peer Gynt” c. zenekölteményből Grieg. Előadja a m. kir. honvédekzenekar. 4. Valentin imája a „Faust” c. operából, Gounod. b) „Asra dal” Rubinstein. c) „Az orosz porleány”, Tschajkowsky, enéki Diwinsky Sándor. 5. Virágok suttogása, Blou. Előadja a m. kir. honvédekzenekar.

Az énekszámokat zongorán kíséri Leeb Erzsike k. a.

— **Temetés.** Emhecht Gyulának, a „Fehér Bárány” vendéglő köztszobájában álló barokójának temetése f. hó 20-án d. u. óriási részvét mellett folyt le. A díszes ravatolon sebbnél-sebbszörűk egész halmaza volt elhelyezve. A temetési szertartást Tamás Vilmos, felsővárosi plebános végezte teljes segédlettel.

— **Nyilvános köszönet.** Boldogult drága férjem Emhecht Gyula f. hó 20-iki temetése alkalmából a részvét oly impozáns módon nyilvánult meg, hogy kötelességem hálás köszönetet mondani, nemcsak általánosságban a nagyközönségnek, hanem különösen is a mézáros-mesterek, hentesek és ezek nejeinek, a mézáros és hentesegédeknek, a felső- és vízvárosi olvasókörmek, az iparos körnek, a felsővárosi ifjúsági katolikus körnek, a székesfehérvári kath. legényegyletnek, a túzóltó egyletnek, az első általános betegsegélyző egyletnek, továbbá mindazoknak, kik koszorukat küldötték, fogataikat rendelkezésre bocsátották, egyáltalán részvétüknek bármilyen lekötelező módon kifejezést adtak. Mindenki, a ki megrendítő csapásban az irgalom enyhítő balsamával felkeresett, fogadja még egyszer megtört lelkem hála-ját. Öz. Emhecht Gyuláné.

— **Esküdtzéki főtárgyalások.** A májusi esküdtzéki ciklus főtárgyalásai ma veték kezdetüket. A cyclus tartama alatt öt ügy fog tárgyalás alá kerülni. Ezek közül egy két napot fog igénybe venni.

Ma Horváth János móri illetőségű 32 éves földműves ült a vádlottak padján, aki mint nap-számos dolgozott Stern ottani borakusz szőlőjében. Egy borvásárlási ügyből kifolyólag Horváth János összeveszett Korusec Ferenc színtén ottani lakos, földművelés, akit azután meglesve rája támadt egy fejszecsapással leütött és későt háába dofte

ugy hogy Korusec hetekig élet-halál közt lebegett. Horváth szándékok emberölés kísérletével valóvala került az esküdtiszék elé.

Az esküdtiszék a következőképpen alakult meg: elnök: Kecán Izidor, bírák: Tömörly József és Siposs Sándor, jegyző: Krokovszky Emil. Közvádló: Ujházy Sándor kir. főügyész helyettes. Védő: dr. Heumann József. Esküdtiekül kísorsoltattak: Bogvay Andor, Márián Péter, Nagy Lajos, Szigli József, Bortsch János, Deák Lajos, ifj. Fa József, Frank Géza, Konkolyi Ignác, Krausler Béla, Tóth József, Veszelyi Zsigmond. Pótesküdt: Papp Gyula.

A délelőtti folyamán a vádlott lett kihallgatva, aki azonban tagadta, mintha Kornseet megakarta volna ölni.

A fő tárgyalást déli 12 órakor délután 4 óráig felfüggesztették és így lapunk zártakor ez ítélet még nem lett kihirdetve.

Névváltoztatás. Steiner József martonvásári illetőségű, budapesti lakos vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel „Simon“-ra változtatta.

Tűz a vidéken. A napokban tűz volt Sárkeszi községben. Sári István földművesgazda udvarán egy szalmakazal gyuladt ki, amittől a szomszédos istálló épület is tüzet fogott. A istállót sikerült megmenteni, dacára, hogy a tetőzet erősen megrongálódott, a kazal azonban a lángok martalékává lett. A kár meghaladja a 200 koronát, melynek egy része azonban a biztosítás révén megtérül. A tűz valószínűleg gyújtogatásból keletkezett. A nyomozás ez irányában megindult.

Öngyilkossági kísérlet. Pollák János helybeli, Nádor-utcai lakos cseléje ma délelőtti marólguggal meg akarta mérgezni, a lányt, akit Kántor Juliannának hívnak és családi illetőségű, tetének elkövetésében a házbeliek akadályozták meg. Kántor Juliannát Reé István rendőrfőkapitány rendőri fedezettel hazakísértette Mária-majornban lakó szüleitől. A lány állítólag szerelmi bánatában akart öngyilkossá lenni.

Jégszekerények nagy választékban kaphatók Márkus Simon özv. és fia cégnél, Jókai-utca 16.

Miért megy a mi dolgunk oly lassan előre?

Sokan megvetik a statisztikát. Nagyon száraz, igen unalmas és hozzá még teljesen haszontalan mesterségnek tartják. Pedig, kérem, a statisztika egy — bár száraz — de igen értelmes tanítómester, mondjuk: professor. Sok mindenre megtanít, amire az emberek alig jönnének rá nélküle.

Előtte áll egy statisztika. Giesswein Sándor dr. a Szent István Társulat alelnöke mutatja be a Társulat minapi közgyűlésén. A Szent István Társulat tudvalevőleg két év előtt hozta be a *pártoló lagsági* intézményt, melynek értelmében a társulat évi két koronáért annyi hasznos olvasni valót nyújt tagjainak, hogy az a csekély díjat font számra is megéri.

Ezek a pártoló tagok így oszlanak meg az ország területén.

Megyék: Vas megye 1097, Sopron megye 995, (Budapest székesfőváros 740), Pest megye 593, Bács-Bodrog megye 554, Fejérmegye 540, Zalamegye 463, Somogy 348, Veszprémmegye 305, Nyitra 277, Borsod 276, Baranya 268, Pozsonymegye 257, Nógrád 251, Győr megye 248, Komárom megye 244, Jász-Nagy-Kun Szolnok megye 236, Gömör 236, Békés 215, Abauj 200, Tolna 175, Moson megye 164, Heves 154, Szabolcs 153, Esztergom megye 133, Bihar 128, Zemplén megye 113, Szatmár 110, Csongrád 108, Csik megye 104 taggal.

Városok és községek: Szany (Sopron megye) 412, Székesfehérvár 176, Ózd (bányatelep, Borsodm.) 175, Magyarakirizsa (Bács-Bodrog megye) 129, Győr városa 115, Érsekújvár 100, Szombathely 99, Esztergom 93, Pécs 76, Kalocsa 78, Zenta 78, Kassa 76, Nyitra 73, Nemetgenecs (Vasm.) 69, Jánoshalma (Bács-Bodrogm.) 66, Békésgyula 63, Sárvár 60, Ko-

lozsvár 55, Bajcs (Komáromm.) 52, Perbete (Komáromm.) 52, Pozsony 52, Veszprém 51, Pápa 49, Csopreg (Sopronm.) 46, Lebenyzentmiklós (Mosonm.) 45, Békésnérd 44, Szatmár 42, Eger 40, Gyulafehérvár 40, Paks 40, Pusztasomorja (Mosonm.) 40, Vác 40.

Ez a statisztika nagyon tanulságos és — igen szomorú.

Megtudjuk belőle először is, hogy az országnak csak 29 olyan vármegyéje van, melyben a Szent István társulat pártoló tagjainak a száma meghaladja a 100-at. S ezek a dunántúli megyék a Duna balpartján fekvő megyék, a Duna-Tisza köze s a Tiszán innen megyék. A többi 2—3 alig érdemel említést. Csanádmegye, Aradmegye, Torontál, Temes megye stb. tovább, egész nagy Románia határáig az egy Csik megye kivételével — alszik.

S a városok? Itt még szomorubb a látvány. A pár ezer lelket számláló sopronmegyei Szany nagyközség 412 taggal szerepel, de a közel 100.000 lakossal bíró Szegedet nem találjuk a listában. A tót Nyitramegye székhelye 73 tagot mutat fel, de Kecskemét, Czegléd, Fülegháza, Arad, Temesvár, Debrecen, Nagyvárad, Hódmezővásárhely, Zombor, Szabadka stb. tutti quanti — alusznak. És alusznak természetesen (csaknem kivétel nélkül) az egész katolikus akcióra nézve. Itt hiába keresünk katolikus köröket, szövetkezeteket, katolikus lapokat, — *műpártot*, nekik ez nem szükséges. Van ezeknek a vidékeknek, nagy katolikus városoknak gazdag, tekintélyes papságuk, „hazafias“ szerzetes rendjeik, ténylegben fűrdő népek (hisz a magyar Kánaánról van szó), de — bocsánat a kitételért — „pigra massa“ ez az egész országrész, mely még mindig nem tudja, hogy a XX. században él s ég a tétó a feje felett. A jó Mayer püspök belebetegetett szalmári püspöki kinevezetésébe és — lemondott, Csernok kanonok visszariadt a vele járó felelősségtől. Úr Isten! Hát a jövő csanádi püspök mit szól majd állásához? Valóban: „formidandum onus“ — És a Budapesti Hírlap-ék még mindig nem értik meg Rómát mikor Kalazuli sz. József szellemét sürgetik?

Mi hála Istennek, tekintettel a környezetre, nem szegyenkezhettünk. A közölt statisztikában Fejér megye 540 taggal az ötödik, Székesfehérvár 176 taggal a második helyen áll a megyék, illetőleg városok sorában.

Tudom, hogy többet is tehetünk, de így is áldom Istenben boldogult Steiner püspök emléket és azt mondom: le a kalappal *Kerbler Mátvás* előtt!*)

Spectator.

*)Éz az egyszerű polgári sorban élő ember (ny. vasúti kalauz) egymaga 100-nál több pártoló tagot gyűjtött Székesfehérvárról.

IRODALOM.

Magyar Remekírók. A Franklin-Társulat nagyszabású remekíró gyűjteménye, a mely 55 kötetben felüli irodalmunk jelesein minden maradandó becsű alkotását, újabb öt kötetes sorozattal gyarapodott. Ez immár a kilencedik öt kötetes sorozat, s így a hatalmas gyűjtemény egy esztendő múlva teljes lesz irodalmunk remekjeinek, páratlan kincséhez. Az új sorozat legértékesebb köteté *Deák Ferenc* beszédeinek első köteté, a melyet Wlassics Gyula rendezett sajtó alá és látott el mintegy öt ives bevezető tanulmánnyal. A tájékoztató bevezetésekkel ellátott beszédek 1829-től 1861-ig, az első felirati javaslatig terjednek. Az új sorozat két további köteté *Petőfi* Sándor kisebb költeményeit foglalja magában, *Badics* Ferenc magvas élettrajzi bevezetésével. A negyedik köteté *Mikes Kelemen: Törökországi leveleiné* az eredeti kézírás alapján helyesbített hű kiadása, *Erődi Béla* bevezető tanulmányával és jegyzetei-

vel. A magyar próza ez egyik utóiró mesterének legnépszerűbb munkája igazi ékessége a sorozatnak. Az ötödik köteté a *Magyar népdalköltészet* jeles gyűjteménye. *Endrédi* Sándor a kiváló lyrikus válogatta össze ezt a kötetet, az ő-szes legkebbi gyűjtemények színe javából. A sorozatban levő arcképek R. *Hirsch* Nelli művészi rajzóját dicsérik. A 1-szes, izléses kiállítású teljes gyűjtemény ára 220 korona. Megrendelhető havi részletfizetésre minden hazai könyvtár útján.

Philothea. A kármelita atyák azon sok szép imakönyvhöz, a melyek kiadásukban megjelentek, egy pompás új könyvecskét csatoltak: a Philothea, a melynek az ájtatossági könyvecskék sorában való kiválósága általánosan ismeretes. E könyvecske nemcsak tartalmában értékes, de ára is meglepően olcsó. Vászonkötésben 1-50, bőrkötésben 3 kor. Kapható a kármelita atyáknál. Budapest VI. Huba-u. 12.

Értesítés!

Van szerencsám a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a Budai-ut és a Gyümölcs utca sarkán a mai kor igényeinek megfelelő

fűszer-, csemege-, ásványviz- és liszt-üzletet

nyitottam. Főtörökvésem leendő pontos és szolid kiszolgálás. A nagyérdemű közönség szíves pártfogásáért esedezem.

Kiváló tisztelettel
Mészöly Mihály.

Csak SICULIA névvel ellátott üvegek valódiak.
A Málnási „SICULIA“ forrásvíz
a sós savanyúvizek királya.

Sziklarétegen átfurt artézi forrás.
A gyomorégést rögtön megszünteti. Páratlan étvágygerjesztő. Azonnal ható különlegesség a gége, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyaggyulladás bántalmait ellen. Korányi, Kéty, Tausz, Riegler tanár orvosi szakvéleményei.

a málnási „SICULIA“-forrás
a kontinens legdusabb természetes alkalis, sós savanyúvizeinek minőségű.

Magyarországi főraktár:
BRAZAY KALMAN, BUDAPEST, József-körút 37.
Kapható minden gyógyszerertárban, drogeria és fűszerkereskedésben.

3358. 30—11.

KOCSIFÉNYEZŐ és NYERGES
üzletemet a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom.

Raktárt tartok mindennemű ruganyos hintókból és különböző üzleti kocsikból. **Javításokat** a leggyorsabban és jutányos árban készítek.

Hirtling Pál kocsigyártó,
Székesfehérvár, Tolnai-utca 16.